

تعیین و مقایسه میزان بکارگیری ساخت و ساختمان فعل در کودکان طبیعی ۴/۵-۲ ساله شهر همدان

فاطمه کسبی* (M.Sc)

دانشگاه علوم پزشکی سمنان، دانشکده توانبخشی، گروه گفتار درمانی

خلاصه

سابقه و هدف: از آنجا که فعل در زبان فارسی شامل انجام دهنده عمل، نحوه عمل و زمان عمل می‌باشد، لذا نقش مهمی در گفتار ایفا می‌کند. از این رو در این تحقیق ساخت و ساختمان فعل در کودکان طبیعی ۴/۵-۲ ساله مورد بررسی قرار گرفته است. بر اساس این تحقیق بین متغیرهای مورد بررسی در گروه‌های سنی مختلف مقایسه‌های برون گروهی و درون گروهی انجام شده است.

مواد و روش‌ها: این تحقیق از نوع مقطعی - مقایسه‌ای بوده و روی ۱۰۱ کودک بین سنین ۴/۵-۲ ساله در ۵ گروه سنی که به صورت تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شده بودند، انجام گرفته است. روش جمع آوری داده‌ها ارزیابی سریع بوده و نمونه‌های گفتاری کودکان برای زمان‌های فعل و پسوندهای صرفی فعل از پنج طریق گفتار خودبخودی، توصیف تصاویر، تکمیل جملات ناقص، تکرار، پرسش و پاسخ و برای افعال ساده و مرکب، پیچیدگی فعل، پیشوندهای فعلی (ب، ن، می)، افعال معین و افعال امر از دو طریق گفتار خودبخودی و توصیف تصاویر به دست آمده است. داده‌ها پس از استخراج با استفاده از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسن، کروسکال والیس، ویل کاکسون و فریدمن در سطح معنی داری (۰/۰۵) مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفته است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بین سن و پیچیدگی فعل، تنوع زمان‌های فعل، تنوع پسوندهای صرفی فعل بر حسب شخص / شمار و تنوع افعال معین در گفتار کودکان ارتباط مثبت و معنی داری وجود دارد ($P=0/000$)، ولی بین سن و تنوع پیشوندهای فعلی (ب، ن، می) و تنوع افعال امر ارتباط معنی داری وجود ندارد.

نتیجه‌گیری: با افزایش سن میزان بکارگیری اجزاء ساخت و ساختمان فعل بجز افعال امر، پیشوندهای فعلی (ب، ن) و فعل گذشته ساده در گفتار کودکان افزایش می‌یابد. نتایج بدست آمده از این یافته‌ها می‌تواند به عنوان بخشی از هنجارهای رشد زبان، در زمینه آسیب‌شناسی گفتار و زبان مورد استفاده قرار گیرد و از سوی دیگر لازم است که متون کتاب‌های مربوط به کودکان در این گروه سنی بر اساس یافته‌های به دست آمده از این تحقیق مورد بررسی مجدد قرار گیرند.

واژه‌های کلیدی: فعل، ساخت فعل، ساختمان فعل، کودکان

مقدمه

از آنجایی که وظیفه آسیب‌شناسان گفتار و زبان، تشخیص و درمان اختلالات گفتار و زبان می‌باشد و با توجه به کمبود اطلاعات در مورد رشد زبان و عدم وجود

هنجار رشد زبانی که بتوان اختلالات گفتار و زبان کودک را با آن سنجید و نیز نیاز آسیب‌شناسان گفتار و زبان در مراکز درمانی به وجود این هنجار رشد زبانی، ضرورت پژوهشی را پیش می‌آورد تا بر اساس آن الگوی زبانی